

Relació clínica – laboratori esborrany redactat per MJ Alsina, MGomis, JPrat (4/5/12)

Des del punt de vista del metge analista:

Introducció:

Els resultats analítics intervenen directament en un elevat percentatge de les decisions clíniques i, lògicament, aquests resultats han de ser fiables. Suposar que els estàndards de qualitat són els mateixos per a tots els Laboratoris és una fal·làcia i els clínics haurien de conèixer els requisits mínims desitjables a l'hora d'establir una relació clínica – laboratori , ja que el laboratori no es només un expenedor de resultats , s'ha d'establir un marc per l'intercanvi de coneixements entre els clínics i els analistes , a l'igual que existeix relació amb els especialistes implicats en el diagnòstic i seguiment dels pacients.

El procés assistencial del laboratori : Té 3 parts i la implicació del Laboratori en cadascuna d'elles és imprescindible.

- preanalítica: inclou des del moment de fer la sol·licitud analítica fins que la mostra és processada.
- analítica: és la fase pròpiament d'anàlisi de la mostra
- postanalítica: compren des de la validació dels resultats fins que aquests arriben al metge sol·licitant.

Fase preanalítica:

- A. Petitori adequat i facilitador per a la relació amb el Laboratori
 - catàleg adequat al tipus d'assistència pactat amb els clínics
 - ús de sol·licitud electrònica
 - ús de protocols analítics relacionats amb les guies de practica clínica
 - interconsultes informàtiques
 - participació en xarxes
 - facilitació a l'accessibilitat del laboratori mitjançant diferents canals
- B. Qualitat del material
 - material validat tant per l'extracció de mostres de sang com per altres mostres biològiques
 - mínim número de tubs per extracció
- C. Control de la qualitat de l'extracció
 - formació professionals sanitaris (DI i auxiliars de clínica) i de professionals administratius dels centres on el laboratori dona servei Formació en mesures de seguretat
 - control de les incidències d'extracció, seguiment i accions de millora si s'escau
 - resoldre les incidències en la recollida i extracció de les mostres a temps real (que no retardi el lliurament de resultats)
 - mesures control en la identificació de pacients
- D. Respecte als pacients als que se'ls ha de practicar una analítica
 - instruccions en suport digital (possibilitat de vídeos informatius) i en paper
 - enquestes de satisfacció del procés de la extracció com a seguiment
 - control demores llistes d'espera.

- possibilitat de formació a la població
- E. Transport al Laboratori de les mostres
 - imprescindible conèixer els criteris acceptats per Laboratori de temps, control de temperatura, etc. Amb monitorització d'aquests factors per tal de preservar la qualitat de les mostres

Fase analítica:

- A. Exigir transparència en els controls de qualitat extern del Laboratori i de quines magnituds s'estan controlant.

Fase post analítica: Valorem imprescindible els següents ítems:

- A. Temps de resposta
- B. Possibilitat afegir proves per seroteca
- C. Resultats analítics integrats en la història clínica informatitzada
- D. Pantalles de alarma resultats patològics , pactats amb els clínics
- E. Avís telefònic valors de pànic
- F. Incorporació comentaris d'ajuda clínica
- G. Suport a la interpretació de resultats (valor de referència del canvi)
- H. Retroinformació dades epidemiològiques
- I. Informació de novetats

Aportacions de valor del Laboratori.

- A. Incorporació algorismes diagnòstics. Proves afegides o anul·lades segons resultats d'altres proves o/i dades procedents de l'història clínica del pacient.
- B. No repeticions innecessàries de proves genètiques
- C. No realitzar determinacions innecessàries per resultats previs negatius (càrregues virals) o resultats positius (serologia rubèola o toxoplasma en gestants)
- D. Participació del Laboratori en el desenvolupament de regles intel·ligents d'ajuda a aconseguir que la petició tingui un cost /utilitat adequat
- E. Participació del Laboratori en l'actualització dels procediments diagnòstics: Estudi sobre la conveniència d'incorporar una prova al catàleg o be de eliminar les proves obsoletes , també eliminar o restringir proves amb el mateix valor semiològic
- F. Transparència en les dades de l'activitat analítica.

Conclusions:

El Laboratori és una part inherent de l'atenció primària o de l'àmbit assistencial al que presta servei. No es pot valorar a un Laboratori pel cost econòmic i algun requisit de qualitat puntual i anecdòtic, és imprescindible poder comptar amb la professionalitat dels analistes en tot el procés assistencial per tal que els informes analítics no siguin resultats numèrics aïllats sinó que aportin el coneixement necessari de suport en cada cas, ja sigui de diagnòstic, seguiment de o control de tractament sense ambigüitats i en el moment precís. En un moment que s'està demanant al sistema sanitari que el cost – benefici sigui l'òptim, poder comptar amb la implicació dels analistes en tot el procés global on participa el laboratori sens dubte aporta la qualitat i eficiència necessària

